

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	10

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gideri Gerçekleşmeleri	5
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tahminleri ve Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri	5

KISALTMALAR

DOBGM	: Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
HYS	: Harcama Yönetim Sistemi
MYS	: Muhasebe Yönetim Sistemi
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Hatalı İşletilmesi
2. Faaliyet Gelirlerinden Elde Edilen Alacakların Eksik ve Hatalı Kaydedilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (DOBGM) 1970 yılına kadar tiyatro, opera ve bale sanat dallarını bünyesinde bulunduran ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Kuruluş Kanunu ile 1949 yılında kurulan Devlet Tiyatroları teşkilatında yer almıştır. 1970 yılında 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Kuruluş Kanunu ile kurulmuş ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü adını almıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kamu idaresidir.

1309 sayılı Kuruluş Kanunu, 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 82'nci maddesi ile "Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun" olarak değiştirilmiş, 11 maddesi iptal, ek ve değişikliğe uğramıştır. İdarenin kuruluş, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esaslar ise 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı "Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" ile yeniden düzenlenmiştir.

İdarenin faaliyet alanı ve hizmet kapsamı, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Devlet Opera ve Balesi Yönetmeliği'nin 2'nci maddesine göre; Bakan onayı ile yurt içi ve yurt dışı turneler tertip etmek, milli ve milletlerarası festivaller düzenlemek, opera temsilleri, bale temsilleri, operet, müzikal temsilleri, modern dans, birim dans tiyatrosu temsilleri, çocuk temsilleri, konserler, müzik ve sahne sanatları ile ilintili diğer etkinlikler, ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş ve kişilerle bağlantılar kurarak, opera, bale, çok sesli müzik konularında yayınlar yapmak, TRT (Türkiye Radyo Televizyon Kurumu) ve özel yayın kuruluşlarıyla işbirliği yaparak opera, bale ve çok sesli müzik programları hazırlanması hususunda gerekli çalışmaları gerçekleştirmek, Milli Eğitim Bakanlığı ve yerel yönetimlerle işbirliği yaparak ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında sahne sanatları ile ilgili eğitimler ve etkinlikler düzenlemek, çocuk ve gençlerin müzik ve sanat gelişimine yönelik kurslar ve çeşitli eğitim çalışmaları yapmak, Türk müzik ve sahne sanatçılarının dünyada tanınmaları için onları desteklemek, teşvik etmek ve bu yönde diğer tedbirleri almaktır.

Bu yapısıyla, idarenin misyonu; opera, bale ve çok sesli müzik sanatını ülke genelinde tanıtmak, yaygınlaştırmak, çocuk ve gençleri teşvik etmek, ulusal ve uluslararası seviyede

evrensel ve yerli eserleri icra ederek kültür ve sanatımızı dünyaya tanıtmak ve mümkün olduğu kadar çok izleyiciye ulaşmaktır.

Vizyonu ise, “Opera, bale ve çok sesli müzik sanatlarında öncü kuruluş olarak, evrensel nitelikli eserlerin yanı sıra milli ve yerli değerlerimizi ön plana çıkartan Türk Opera ve Balesi markasını geliştirmek” olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 328’inci maddesi birinci fıkrasına göre, Ankara’da Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, özel bütçeli ve tüzel kişiliği haiz Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Anılan maddenin ikinci fıkrasına göre Bakan onayı ile illerde müdürlükler de kurulabilmektedir.

İdarenin merkezi Ankara olup merkez teşkilatında; Genel Müdüre bağlı iki Genel Müdür Yardımcılığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi, Genel Müdür Yardımcılarına bağlı olarak Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, İdari Mali İşler Dairesi Başkanlığı ve Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı bulunmaktadır. Ayrıca Genel Müdürlükte Genel Koordinatörlük, Sanat Kurulu, Teknik Kurul ve Disiplin Kurulu teşkil edilmiş, İl Müdürlüklerinde de benzer şekilde il koordinatörlükleri ve kurullara yer verilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü il teşkilatlanmasında; Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (1949), İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (1970), İzmir Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (1982), Mersin Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (1993), Antalya Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (1999), Samsun Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü (2009) yer almaktadır.

İdare personeli statülerine göre, 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine tâbi olup, kadrolarının tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Kadro ve Usulü Hakkında 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre yürütülmektedir.

İdare, 1309 sayılı Kanun kapsamında kadrolu sanatçı, uzman ve teknik personel, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında istihdam edilen idari personel ve 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi uyarınca yayımlanmış bulunan 06.06.1978 tarih ve 7/15754 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların Ek 8'inci maddesi kapsamında görev yapan sözleşmeli personel yapısıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bünyesinde 657 sayılı Kanun'a tabi 262 kadrolu personel, 1309 sayılı Kanun'a tabi 1600'ü Sanatçı Memur, 52'si Uygulamacı Uzman Memur, 531'i Uzman Memur olmak üzere toplam 2183 personel, Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların Ek 8'inci maddesi kapsamında 114 sözleşmeli personel ve 246 sürekli işçi olmak üzere toplam 2805 personel istihdam edilmektedir.

Genel Müdürlükte, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 68 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 1 Sanatçı, 2 Uygulamacı Uzman Memur ve 17 Uzman Memur, 657 sayılı Kanun 4/B kapsamında 2 ve 50 sürekli işçi olmak üzere toplam 140 personel görev yapmaktadır.

Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 54 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 388 Sanatçı, 10 Uygulamacı Uzman Memur ve 131 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 13 sözleşmeli personel ve 74 sürekli işçi olmak üzere toplam 670 personel görev yapmaktadır.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 42 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 385 Sanatçı, 10 Uygulamacı Uzman Memur ve 142 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 21 sözleşmeli personel ve 15 sürekli işçi olmak üzere toplam 615 personel görev yapmaktadır.

İzmir Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 41 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 270 Sanatçı, 9 Uygulamacı Uzman Memur ve 66 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 12 sözleşmeli personel ve 29 sürekli işçi olmak üzere toplam 427 personel görev yapmaktadır.

Mersin Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 26 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 187 Sanatçı, 6 Uygulamacı Uzman Memur ve 57 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 19 sözleşmeli personel ve 7 sürekli işçi olmak üzere toplam 302 personel görev yapmaktadır.

Antalya Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 15 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 201 Sanatçı, 7 Uygulamacı Uzman Memur ve

50 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 22 sözleşmeli personel ve 31 sürekli işçi olmak üzere toplam 326 personel görev yapmaktadır.

Samsun Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü bünyesinde, 657 sayılı Kanuna tabi Memur kadrosunda 16 personel, 1309 sayılı Kanuna tabi 168 Sanatçı, 8 Uygulayıcı Uzman Memur ve 68 Uzman Memur, 657 4/B kapsamında 25 sözleşmeli personel ve 40 sürekli işçi olmak üzere toplam 325 personel görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Ekli (II) sayılı Cetvelinde "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" kapsamında yer almaktadır.

İdare bütçesi, 5018 sayılı Kanun gereğince stratejik plan ve performans programına uygun olarak analitik bütçe sistemine göre mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterecek şekilde hazırlanmakta ve ilgili yıl merkezi yönetim bütçe kanunu ile cari yıl gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin verme bağlamında kesinleşmektedir.

Bu kapsamda Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü faaliyetlerini, ilgili mali yılı bütçesi ile merkezde mevcut beş harcama birimi ile toplu olarak altı il müdürlüğüne verilen ödenekler ile yürütmektedir.

İdare gelirleri, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 330'uncu maddesinde aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- a) Genel bütçeden ayrılan ödenek,
- b) Temsil ve konserlerden elde edilecek hasılat,
- c) Tanıtıcı ve aydınlatıcı yayınlar hasılatı,
- ç) Her türlü bağışlar ile diğer çeşitli gelirler,
- d) Yurt içi ve yurt dışı festival gelirlerinden elde edilecek hasılat.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, 31 Aralık 2023 tarihli ve 32416 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7489 sayılı 2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun

eki cetvelde gösterildiği üzere hazine yardımı almaktadır. İdare yapılanmasında, sosyal tesis, döner sermaye işletmesi, şirket ya da bütçe dışı özel hesap bulunmamaktadır.

Bütçe Gerçekleşmeleri:

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüne 2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile aşağıdaki tabloda da gösterildiği üzere 2.696.748.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda nihai ödenek 3.156.763.042,47 TL olmuştur. Nihai ödeneğin %97,37'si olan 3.073.820.125,26 TL'si kullanılmıştır. DOBGM'nin ekonomik sınıflandırmaya göre 2024 yılı bütçe ödeneği ve bütçe gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gideri Gerçekleşmeleri

Bütçe Giderinin Türü	Bütçe Ödeneği (TL)	Nihai Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Nihai ödeneğe göre gerçekleşme yüzdesi (%)
01. Personel Giderleri	2.118.913.000,00	2.406.418.000,00	2.379.231.957,90	98,87
02. SGK Devlet Primi Giderleri	244.146.000,00	259.897.000,00	255.887.265,21	98,45
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	165.227.000,00	286.986.042,47	270.271.120,95	94,17
05. Cari Transferler	98.462.000,00	130.962.000,00	107.554.847,57	82,12
06. Sermaye Giderleri	70.000.000,00	72.500.000,00	60.874.933,63	83,96
Toplam	2.696.748.000,00	3.156.763.042,47	3.073.820.125,26	97,37

2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda aşağıdaki tabloda da gösterildiği üzere bütçe geliri olarak 2.695.748.000 TL öngörülmüş, yılsonunda 3.228.614.395,18 TL net bütçe geliri gerçekleşmiştir. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün ekonomik sınıflandırmaya göre 2024 yılı bütçe geliri gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tahminleri ve Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri

Ekonomik Kod	Açıklama	Tahmini Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşme yüzdesi (%)
3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	60.722.000,00	116.477.897,29	191,82
4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.630.053.000,00	3.093.534.363,15	117,62
5	Diğer Gelirler	4.973.000,00	18.779.316,61	377,62
	Red ve İadeler (-)	0,00	177.181,87	-
	Toplam	2.695.748.000,00	3.228.614.395,18	119,76

Faaliyet Gerçekleşmeleri:

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2024 yılı faaliyet gideri 3.310.895.047,29 TL, net faaliyet geliri 3.239.059.881,33 TL ve enflasyon düzeltmesi olumlu sonucu 15.377.501,69 TL olarak gerçekleşmiş, dolayısıyla da 2024 yılı dönemi 56.457.664,27 TL olumsuz faaliyet sonucu ile kapatılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, muhasebe ve raporlama işlemlerinde, kapsam dahilinde bulunduğu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca Devlet Muhasebesi Standartları doğrultusunda hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, 41 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği hükümleri çerçevesinde yıllık olarak yayımlanan "Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Detaylı Hesap Planı" ile bu konularda yayımlanan diğer tebliğlerdeki düzenlemelerine tabidir.

Anılan mevzuat hükümleri gereği idare, mali sonuç doğuran faaliyetlerine ilişkin olarak muhasebe ve raporlama işlemlerini, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından genel yönetim kapsamındaki idareler için geliştirilen ve uygulamaya konulan Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilişim Sisteminin, Muhasebe Yönetim Sistemi (MYS) modülü aracılığı ile yürütmektedir. Anılan sistemin ödenek işlemlerinden (e-bütçe) başlayan tahakkuk ve ödeme ile belgelendirmeyi içeren harcama süreçlerine ilişkin olarak geliştirilen Harcama Yönetim Sistemi (HYS) modülü de kullanılmaktadır.

İdare, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali Raporlama" başlıklı 538'inci maddesi gereğince, 539'uncu maddesinde sayılan mizan, temel mali tablolar olan bilanço, faaliyet sonuçları tablosu, nakit akış tablosu, öz kaynak değişim tablosu, bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu ile diğer mali tablolarını, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlamaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden idare tarafından denetime sunulanlar aşağıda belirtilmiş olup denetim bunlar ile anılan Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum

alışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedür belirlenmesi çalışmaları mevcut olmakla birlikte yeniden değerlendirilmesi gerektiğinden süreç henüz tamamlanmamıştır.

Risk Deęerlendirme Standartları

DOBGM Stratejik Planı (2024-2028) zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İç kontrol riskleri belirlenmediğinden risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma da yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetki-görev ve sorumlulukları belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır; fakat yeniden gözden geçirilmesi ve güncellenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. İdare tarafından harcama yetkililiğı devri dışında yetki devri yapılmasını gerektiren bir husus bulunmamakta olup yetki devirleri mevzuata uygun yapılmaktadır. İdarede yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmaktadır. İdare tarafından risklerin belirlenmesi çalışmaları devam ettiğinden, risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Ancak Kurumda yeterli sayıda Mali Hizmetler Uzmanı istihdam edilmediğinden iç kontrol ve ön mali kontrole yönelik işlemlerin yürütülmesinde yetersiz kalınmaktadır. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut olup mali iş süreçlerinin hazırlanması sonrası kapsamının genişletilmesine ihtiyaç duymaktadır.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve Kurumun web sitesinde yayımlanmıştır. Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi bulunmakta ve mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini karşılamaktadır. İdarenin 2024-2025 yıllarını kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğı'ne uygundur.

İzleme Standartları

İç kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Fakat iç kontrol sistemine yönelik bir değerlendirme yapılmamış olması sebebiyle değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmamıştır. Kamu

İdaresinde iç denetim birimi kurulmuştur. Ancak DOBGM Merkez Teşkilatı için 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilmiş olup, 2024 yıl sonu itibarıyla 1 iç denetçi kadrosu dolu, 2 iç denetçi kadrosu boştur. İç denetçi tarafından 2018 yılı iç denetim programı kapsamında “İç Kontrol Sisteminin Kurulması Hazırlık Çalışması” konulu bir danışmanlık raporu da düzenlenmiştir

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Hatalı İşletilmesi

Gişelerden kredi kartı ile yapılan bilet satışlarından elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtları incelendiğinde, bazı İl Devlet Opera ve Balesi Müdürlüklerince 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabının hatalı işletildiği, mevzuatta düzenlendiği şekliyle kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabının niteliğinin düzenlendiği 38'inci maddesinde, bu hesabın muhasebe birimince banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin

izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. “Hesabın İşleyişi”nin düzenlendiği 39’uncu maddesine göre de, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilecek, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutarlar ise bu hesaba alacak, 102 Banka Hesabına da borç kaydedilecektir.

Mezkûr mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere, kredi kartları ile yapılan bilet satışlarında, bu satışlara ait tutarların 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabına borç kaydedilmesi, ilgili tahsilatların Kurum banka hesaplarına aktarıldığında ise 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabı kapatılarak 102 Banka hesabına aktarılması gerekmektedir. Kredi kartı ile yapılan bilet satışlarından elde edilen gelirlerin muhasebe kayıtları incelendiğinde, Mersin, Antalya ve Samsun Devlet Opera ve Balesi Müdürlüklerince ilgili tutarların 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabına gışeden satış yapıldığı gün kaydedilmesi yerine Kurumun banka hesaplarına aktarıldığı gün ilk olarak 109 no’lu hesaba, ardından 102 Banka hesaplarına kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durum hem bilet satışlarından elde edilen gelirin Kurum banka hesaplarına geçişine ilişkin sürecin muhasebe kayıtları üzerinden takibini engellemekte, hem de Aralık ayında yapılan bilet satışlarının bir kısmı Ocak ayı içinde Kurum banka hesaplarına aktarılacağından, dönem sonu mali tablolarında 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabının eksik bakiye vermesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, İdarenin bulgu konusu hususa katıldığı belirtilerek yapılan tespitler doğrultusunda tahakkuk esaslı olarak 2025 yılı için gerekli kayıt ve işlemlerin yapılmakta olduğu ifade edilmiştir. Ancak kayıtların 2025 yılı içinde yapılmaya başlanmasından ötürü bulgu konusu edilen hatanın 2024 yılı mali tablolarında etkisi devam etmektedir.

Bu itibarla, kredi kartları ile yapılan bilet satışlarından elde edilen gelirlerin Kurum banka hesaplarına geçiş sürecinin takibi ve mali tabloların doğruluğunun sağlanması açısından kayıtların mevzuatın hükmettiği şekliyle yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Faaliyet Gelirlerinden Elde Edilen Alacakların Eksik ve Hatalı Kaydedilmesi

Devlet Opera ve Balesi İl Müdürlüklerinin bazılarında tahakkuk etmiş faaliyet gelirlerinin 120/220 Gelirlerden Alacaklar hesabında takip edilmediği, bazılarında da hesabın hatalı işletildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 51'inci maddesine göre, *“Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır.”*

“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 52'nci maddesinde de, gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin tahakkuk işlemleri açıklanmaktadır. Buna göre, ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tutarları, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılacak, bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar bu hesaba, bir yıldan daha uzun sürede tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilerek izlenecektir. Ayrıca duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenlerin de bu hesaba aktarılacağı belirtilmiştir.

“Hesabın işleyişi”nin düzenlendiği 53'üncü maddesinde ise 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına borç ve alacak kayıtlarının yapılışı düzenlenmektedir. Buna göre, vergi dairelerinde vergilendirme bölümünden, diğer muhasebe birimlerinde ise ilgili servislerinden verilen gelir tahakkuku tutarları bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilecek, gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları bir taraftan bu hesaba alacak, 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilecektir.

İlgili mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen gelirlerden bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına, bir yıldan daha uzun sürede tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubundaki 220 Gelirlerden Alacaklar hesaplarına kaydedilerek takip edilecek, vadesi bir yılın

altına inenler de ilgili hesaba aktarılacaktır. Ayrıca nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar da 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabına aktarılmak suretiyle gelir kaydedilecektir.

Genel Müdürlük tarafından “Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Çocuk Balesi-Çocuk Korosu Yönergesi” çerçevesinde yeteneklerine göre elemeler sonucu belirlenen çocuklara süresi çocuk balesi için 3 yıl, çocuk korosu için de 4 yıl olmak üzere kurs hizmeti verilmektedir. Kurslara katılacak kişilerin kesin listesi belirlendikten sonra muhasebe servisine bildirilmektedir. Dolayısıyla bu listelere göre kesinleşen kurs ücret gelirlerinin tahakkuk kayıtlarının muhasebe servislerince yapılması ve tahsilat tutarınca hesaplardan düşülmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, Devlet Opera ve Balesi İstanbul Müdürlüğü ve Samsun Devlet Opera ve Balesi Müdürlüklerince kurslara katılacak kişilerin kesin listesinin muhasebe servislerine bildirildiği; fakat kurs ücret gelirlerinin tahakkuk kayıtları yapılmadan doğrudan gelir kaydedildiği tespit edilmiştir. Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü ile Antalya Devlet Opera ve Balesi Müdürlüklerince de 120 Gelirlerden Alacaklar hesabının hatalı bir şekilde işletildiği, muhasebe servisine bildirilen tutarların en baştan tahakkuk hesaplarına alınması yerine kursa katılan kişilerin ödeme yaptığı gün 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına kaydının yapıldığı ve aynı gün 102 Banka hesabına aktarılmak suretiyle gelir kaydı yapıldığı tespit edilmiştir. Gelirlerden alacaklar hesabı mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen tutarların vade süresine göre tahsilinin veya terkininin izlenmesi için kullanılmaktadır. Bu şekilde tahakkuk bazlı muhasebe sisteminin temel unsurlarından olan hesapların vade yapılarına göre ayrılarak tahakkuk ve tahsil süreçlerinin mali tablolara doğru bir şekilde yansıtılabilmesi amaçlanmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, İdarenin bulgu konusu hususa katıldığı belirtilerek bulguda yapılan tespitler doğrultusunda bahsi geçen İl Müdürlüklerince tahakkuk etmiş faaliyet gelirlerinin 120/220 Gelirlerden Alacaklar hesabında izlenmeye başlanıldığı ifade edilmiştir. Ancak kayıtların 2025 yılında yapılmaya başlanmasından ötürü bulgu konusu edilen hatanın 2024 yılı mali tablolarında etkisi devam etmektedir.

Bu itibarla, mali tabloların doğruluğunu teminen İdarenin kurs hizmetlerinden elde ettiği gelirlerin tahakkuk ve tahsilatına ilişkin kayıtlarının mevzuat çerçevesinde tam ve doğru bir şekilde yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>